

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 20-03-2015

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/1798/20-03-2015

Α Π Ο Φ Α Σ Η 37 / 2015

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της στις 11-03-2015, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Σπύρος Βλαχόπουλος, Γρηγόρης Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, ως εισηγητής, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Λεωνίδα Κοτσαλή, Αναστάσιου – Ιωάννη Μεταξά και Δημητρίου Μπριόλα, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Στην συνεδρίαση παρέστησαν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, η Θ. Τουτζιαράκη, νομικός ελεγκτής (δικηγόρος), ως βοηθός εισηγητή, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση και πριν τη διάσκεψη και λήψη της απόφασης, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7174/12-11-2013 προσφυγή του προς την Αρχή, όπως αυτή συμπληρώθηκε με τα υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3732/13-06-2014 στοιχεία, ο Α καταγγέλλει παράνομη επεξεργασία προσωπικών του δεδομένων από την εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ» του Δημοσιογραφικού Οργανισμού Λαμπράκη Α.Ε. (εφεξής «εφημερίδα»). Ειδικότερα, ο προσφεύγων καταγγέλλει ότι στο από ...-.....-..... δημοσίευμα της εφημερίδας με τίτλο “...” περιελήφθη, χωρίς τη συγκατάθεσή του, μία φωτογραφία του, στην οποία ο προσφεύγων εμφανίζεται να επιδεικνύει

την δερματοστιξία που έχει στον αριστερό του βραχίονα, κάτω δε από τη φωτογραφία αυτή αναφέρεται «...*Νεαρός χρυσαυγίτης δείχνει με περηφάνια το τατουάζ με τη σβάστικα στο μπράτσο του μέσα στο κατάστημα Φάλλαγγα του Ηλία Παναγιώταρου, στον Κολωνό.*». Κατόπιν τούτου, σύμφωνα πάντα με τα καταγγελλόμενα, ο προσφεύγων έστειλε στην εφημερίδα την από 10-10-2013 εξώδικη δήλωση, με την οποία διαμαρτυρήθηκε για παράνομη συλλογή, αποθήκευση και χρήση της προαναφερομένης φωτογραφίας του που είχε ως συνέπεια, κατά την άποψή του, την προσβολή της προσωπικότητάς του λόγω του συσχετισμού του με κύκλο προσώπων με εγκληματική δράση, και ζήτησε από την εφημερίδα α) να του χορηγήσει όλα τα δεδομένα που αφορούν στο πρόσωπό του και να τον ενημερώσει για την προέλευσή τους, καθώς και β) να απέχει από οποιαδήποτε περαιτέρω επεξεργασία και χρήση των δεδομένων αυτών, καθώς και να τα διαγράψει από τα αρχεία της. Στη συνέχεια, στο από ...-.....-... δημοσίευμα με τίτλο “.....”, η εφημερίδα φέρεται να περιέλαβε σημείωση με τίτλο «*Καμία σχέση με τη Χρυσή Αυγή*», στην οποία παρατίθεται απόσπασμα της προαναφερόμενης εξώδικης δήλωσης του προσφεύγοντος και αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «*‘ΤΑ ΝΕΑ’ διευκρινίζουν ότι η φωτογραφία είναι αρχείου και έχει ληφθεί σε ανύποπτο χρόνο, προτού καν αρχίσει η εισαγγελική έρευνα για την υπόθεση της Χρυσής Αυγής. Το πρόσωπο που απεικονίζεται μάλιστα ουδεμία σχέση έχει με την υπόθεση της Χρυσής Αυγής, την οποία ερευνά η Δικαιοσύνη. Πολύ περισσότερο, δεν έχει καμία ανάμειξη σε οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη.*». Τέλος, ο προσφεύγων αναφέρει ότι μέχρι και σήμερα δεν έχει λάβει απάντηση σχετικά με όσα ζήτησε με την ως άνω εξώδικη δήλωσή του.

Στο πλαίσιο εξέτασης της ως άνω υπόθεσης, η Αρχή ζήτησε διευκρινίσεις από την εφημερίδα, οι οποίες υποβλήθηκαν εγγράφως (βλ. το υπ’ αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/6325/20-10-2014 έγγραφο της Αρχής και την υπ’ αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6778/07-11-2014 απάντηση της εφημερίδας). Στη συνέχεια, η εφημερίδα ενημέρωσε την Αρχή μέσω των υπ’ αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/227/16-01-2015 και Γ/ΕΙΣ/512/29-01-2015 μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ότι η επίμαχη ανάρτηση έχει αφαιρεθεί από την ιστοσελίδα της και ότι θα αποστείλει στον προσφεύγοντα σχετική επιστολή σε απάντηση των αιτημάτων του. Η επιστολή αυτή κοινοποιήθηκε και στην Αρχή με το υπ’ αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/571/30-01-2015 έγγραφο. Ακολούθως, ο προσφεύγων υπέβαλε στην Αρχή το υπ’ αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/832/09-02-2015 υπόμνημα, με το οποίο δηλώνει, μεταξύ άλλων, ότι θεωρεί την τελευταία αυτή απάντηση της εφημερίδας μη ικανοποιητική, δεδομένου μάλιστα ότι η φωτογραφία παρέμεινε αναρτημένη στο Διαδίκτυο για δεκαέξι (16) μήνες από την άσκηση του δικαιώματος αντίρρησης.

Η Αρχή, μετά από εξέταση όλων των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις της βοηθού εισηγήτριας, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Όπως κατ' επανάληψη έχει κρίνει η Αρχή (βλ., ενδεικτικά, Αποφάσεις 26/2007, 43/2007, 58/2007, 36/2012 και 165/20121), το δικαίωμα για την προστασία της ιδιωτικής ζωής (άρθρο 9 παρ. 1 Σ) και των προσωπικών δεδομένων (άρθρο 9Α Σ) συχνά συγκρούεται με την ελευθερία της έκφρασης και του Τύπου για την ενημέρωση του κοινού (άρθρο 14 παρ. 1 Σ), καθώς και με το δικαίωμα στην πληροφόρηση (άρθρο 5Α Σ). Από το Σύνταγμα δεν προκύπτει in abstracto επικράτηση του ενός ατομικού δικαιώματος επί του άλλου. Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνεται μία in concreto οριοθέτηση των πεδίων εφαρμογής των συγκρουόμενων δικαιωμάτων, σύμφωνα με τις αρχές της ad hoc στάθμισης των αντιτιθέμενων συμφερόντων και της πρακτικής αρμονίας και αναλογικής εξισορρόπησης. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να εφαρμόζεται και η αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 Σ) με τέτοιον τρόπο, ώστε τα προστατευόμενα αγαθά (ελευθερία του Τύπου, δικαίωμα των πολιτών στην πληροφόρηση και δικαίωμα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής του ατόμου και στον πληροφοριακό αυτοκαθορισμό) να διατηρήσουν την κανονιστική τους εμβέλεια (βλ. σκέψη 37 του προοιμίου της Οδηγίας 95/46/EK και Γνώμη 1/1997 σχετικά με τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 της ως άνω Οδηγίας, καθώς και *Εγχειρίδιο σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων*, Έκδοση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης, 2014, ενότητα 1.2. – *Στάθμιση δικαιωμάτων και υποενότητα 1.2.1. – Ελευθερία της έκφρασης*, σελ. 26 επ.).

2. Στο άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 ορίζονται ως ευαίσθητα, μεταξύ άλλων, και τα δεδομένα που είναι σχετικά με πολιτικά φρονήματα, ενώ στο στοιχ. δ' του ίδιου άρθρου ορίζεται ως “επεξεργασία” και “η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση”. Επιπρόσθετα, το άρθρο 3 παρ. 1 προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής του ίδιου νόμου, το οποίο καλύπτει την εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία, καθώς και τη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο. Περαιτέρω, στο άρθρο 4 του ν. 2472/1997 ορίζονται οι βασικές αρχές της επεξεργασίας, ενώ στα

άρθρα 5 και 7 οι νομιμοποιητικές βάσεις αυτής για τα απλά και ευαίσθητα δεδομένα αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, το άρθρο 12 του ν. 2472/1997 καθιερώνει το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου στα δεδομένα που το αφορούν με κύριο σκοπό να βεβαιώνεται το υποκείμενο για την ακρίβεια και τον σύννομο χαρακτήρα της επεξεργασίας των δεδομένων του (βλ. αιτιολογική σκέψη 41 της Οδηγίας 95/46/EK). Ως εκ τούτου, για την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης δεν απαιτείται η επίκληση έννομου συμφέροντος, αφού θεωρείται δεδομένο το έννομο συμφέρον (έστω και ηθικό) του υποκειμένου να λάβει γνώση πληροφοριών που το αφορούν και οι οποίες έχουν καταχωρηθεί σε αρχείο που τηρεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας, έτσι ώστε να πραγματώνεται η βασική αρχή των διατάξεων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων που συνίσταται στη διαφάνεια της επεξεργασίας ως προϋπόθεση κάθε περαιτέρω ελέγχου της νομιμότητάς της εκ μέρους του υποκειμένου των δεδομένων (βλ. ενδεικτικά Απόφαση 72/2013 της Αρχής). Από την πλευρά του, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει υποχρέωση να απαντήσει εγγράφως, κατά τρόπο εύληπτο και σαφή και μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών (άρθρο 12 παρ. 1, 2 και 4 του ν. 2472/1997). Περαιτέρω, το άρθρο 13 του ίδιου νόμου καθιερώνει το δικαίωμα αντίρρησης του υποκειμένου των δεδομένων με σκοπό αφενός να προστατευτεί το συμφέρον αυτού ως θιγόμενου, και αφετέρου να εξασφαλιστεί ο έλεγχος της νομιμότητας της επεξεργασίας που πραγματοποιείται.

3. Ενόψει των τεχνικών μεθόδων που ακολουθούνται σήμερα στην εκτύπωση των εφημερίδων και των περιοδικών, η Αρχή έχει κρίνει ότι η καταχώριση και δημοσίευση/διάδοση φωτογραφιών ή εγγράφων από εφημερίδα συνιστά επεξεργασία εν μέρει αυτοματοποιημένη (άρθρο 2 στοιχ. δ' σε συνδυασμό με άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 2472/1997, βλ. και Απόφαση 73/2013 της Αρχής - σκέψεις 3 και 6, Απόφαση 16/2015 - σκέψη 4, Απόφαση 17/2015 - σκέψη 3). Επιπρόσθετα, η Αρχή έχει κρίνει ότι η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για δημοσιογραφικούς σκοπούς επιτρέπεται αν υφίσταται δικαιολογημένο ενδιαφέρον του κοινού για ενημέρωση (άρθρο 5 παρ. 2 στοιχ. ε' σε συνδυασμό με τα κριτήρια που θέτει το άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. ζ' του ν. 2472/1997 για την άσκηση του δημοσιογραφικού λειτουργήματος² και εφαρμόζεται κατά μείζονα λόγο και στην περίπτωση

---

¹ Όλες οι Αποφάσεις της Αρχής είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της www.dpa.gr / Αποφάσεις.

² Σημειώνεται ότι η Αρχή δεν εφαρμόζει τη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. ζ' του ν. 2472/1997, στο μέτρο που αυτή απαιτεί άδεια της Αρχής για την επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων κατά την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Και τούτο, διότι η από τη διάταξη αυτή απαιτούμενη άδεια της Αρχής συνιστά προληπτικό μέτρο της ελευθερίας του Τύπου και ως τέτοιο απαγορεύεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 παρ. 2 Σ (έτσι ρητά οι Αποφάσεις της Αρχής 26/2007 σκ. 11 και 17/2008 σκ. 18). Κατά τα λοιπά, όμως, η διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχείο ζ' του Ν. 2472/1997 είναι εφαρμοστέα, δεδομένου ότι θέτει ουσιαστικά κριτήρια για την άσκηση του δημοσιογραφικού λειτουργήματος, τα οποία είναι τα ακόλουθα: 1) η επεξεργασία να αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων, εφόσον αυτά συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων, 2) η επεξεργασία να πραγματοποιείται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς και 3) η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος καθώς και στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.

των απλών δεδομένων). Το δικαιολογημένο ενδιαφέρον καλύπτει και εκδηλώσεις δημοσίων προσώπων³ οι οποίες, ανεξάρτητα από τον τρόπο που γίνονται, μπορούν να θεωρηθούν ότι αφορούν τα πλαίσια της ανατεθειμένης σε αυτούς δημόσιας λειτουργίας, η οποία ως εκ της φύσεως και του είδους των εκπληρούμενων καθηκόντων υπόκειται σε δημόσιο έλεγχο και κριτική (βλ. Αποφάσεις της Αρχής υπ' αριθμ. 26/2007, 43/2007 και 165/2012). Σημειώνεται δε ότι η υποχρέωση ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων δεν υφίσταται όταν η συλλογή γίνεται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς και αφορά σε δημόσια πρόσωπα (άρθρο 11 παρ. 5 του ν. 2472/1997). Επιπρόσθετα, η Αρχή έχει δεχθεί ότι η παράνομη διάθεση προσωπικών δεδομένων στο Διαδίκτυο -και μάλιστα μέσω μιας μηχανής αναζήτησης εφημερίδας- θίγει δυσανάλογα τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων, διότι, λαμβάνοντας υπόψη τους ιδιαίτερους κινδύνους που συνδέονται με τη φύση του Διαδικτύου (ελεύθερη, καθολική και μη ελεγχόμενη πρόσβαση χωρίς χρονικό περιορισμό σε κάθε είδους πληροφορίες σχετικά με ένα πρόσωπο), μέσω μιας τέτοιας επεξεργασίας το υποκείμενο των δεδομένων συνδέεται για πάντα με μια παρελθούσα συμπεριφορά του, ενώ παράλληλα οι σχετικές πληροφορίες καθίστανται εύκολα προσιτές σε οποιονδήποτε τις αναζητήσει (βλ. Απόφαση 165/2012, σκέψη 9). Ως εκ τούτου, τα δεδομένα αυτά μπορεί να χρησιμοποιηθούν και για άλλους σκοπούς πέραν της άσκησης του δημοσιογραφικού επαγγέλματος ή της ιστορικής έρευνας, π.χ. εμπορία πληροφοριών, έρευνα εργοδότη κατά τη διαδικασία πρόσληψης, δημιουργία προφίλ.

4. Αναφορικά με τη νομιμότητα συλλογής και περαιτέρω επεξεργασίας της φωτογραφίας του προσφεύγοντος επισημαίνεται, καταρχάς, ότι η αυτούσια αναπαραγωγή της φωτογραφίας του προσφεύγοντος συνιστά ιδιαίτερη και διακριτή μορφή επεξεργασίας ως καταχώριση και διάδοση δεδομένων, ενώ αναφορικά με τη χρήση μεθόδου επεξεργασίας, τα δεδομένα του προσφεύγοντος υπέστησαν κατά τη διαδικασία δημοσίευσης, η οποία αποτέλεσε το μέσο διάδοσής τους σε έναν ευρύτατο κύκλο προσώπων, περισσότερες διαδοχικές διακριτές ηλεκτρονικές επεξεργασίες, όπως την ψηφιοποίησή της μέσω ειδικών σαρωτών (εφόσον δεν ήταν ήδη σε ψηφιακή μορφή), την καταχώρισή της σε ηλεκτρονικό αρχείο και την περαιτέρω επεξεργασία της ως εικόνας, προκειμένου να βελτιωθεί η ευκρίνεια και οι χρωματισμοί της και να πραγματοποιηθεί η σμίκρυνσή της (βλ. Απόφαση 73/2013 της Αρχής, σκέψεις 3 και 6). Περαιτέρω, ο προσφεύγων δεν

---

³ Ως δημόσια πρόσωπα κατά την έννοια του ν. 2472/1997 νοούνται τα πρόσωπα που κατέχουν δημόσια θέση ή/και χρησιμοποιούν δημόσιο χρήμα ή ακόμα και όλοι όσοι διαδραματίζουν ρόλο στη δημόσια ζωή, όπως στην πολιτική, επιστημονική, θρησκευτική, οικονομική, καλλιτεχνική, κοινωνική, αθλητική [πρβλ. άρθρο 7 του Ψηφίσματος 1165 (1998) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, Απόφαση του ΕΔΔΑ «Καρολίνα του Αννόβερου κατά Γερμανίας», 24.06.2004, σκ. 42 και 72 -όπου εξετάστηκε, μεταξύ άλλων, αν κατά την κρυφή φωτογράφησή της από δημοσιογράφους η προσφεύγουσα ασκούσε δημόσια καθήκοντα ή όχι- και Αποφάσεις 26/2007 και 165/2012 (κατόπιν ανάκλησης της Απόφασης 8/2010) της Αρχής].

μπορεί να θεωρηθεί δημόσιο πρόσωπο υπό την προεκτεθείσα έννοια (βλ. ανωτέρω σκέψη 3 της παρούσας και Αποφάσεις 16/2015 και 17/2015 της Αρχής σχετικά με νομιμότητα δημοσίευσης δεδομένων δημοσίων προσώπων). Και αυτό, διότι από κανένα στοιχείο του φακέλου της υπόθεσης (ούτε καν από το επίμαχο δημοσίευμα) προκύπτει ότι ο προσφεύγων κατέχει δημόσια θέση ή/και χρησιμοποιεί δημόσιο χρήμα ή ακόμα διαδραματίζει ρόλο στη δημόσια ζωή. Περαιτέρω, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι η λήψη (συλλογή) της επίμαχης φωτογραφίας έγινε με τη συγκατάθεση του προσφεύγοντος, καθώς, όπως προκύπτει από την απεικονιζόμενη στάση του σώματος του, ο ίδιος είχε πλήρη επίγνωση της φωτογραφικής λήψης, ουδόλως προκύπτει ότι ο προσφεύγων γνώριζε ότι η φωτογραφία του θα χρησιμοποιηθεί σε δημοσίευμα σχετικό με συλλήψεις μελών του κόμματος της Χρυσής Αυγής. Άλλωστε, η ίδια η εφημερίδα αναφέρει ότι η εν λόγω φωτογραφία ελήφθη την 12-05-2012 στο κατάστημα πώλησης ενδυμάτων και εξοπλισμού «Φάλαγγα», που βρισκόταν στον Κολωνό Αττικής, για τις ανάγκες δημοσιογραφικής έρευνας που διενεργείτο στα πλαίσια της προεκλογικής περιόδου των βουλευτικών εκλογών του Ιουνίου 2012 και με αφορμή την αύξηση των πωλήσεων του εν λόγω καταστήματος κατά 50% μετά την προκήρυξη των εκλογών. Συνεπώς, η επίμαχη φωτογραφία ουδόλως συνδέεται με το περιεχόμενο του δημοσιεύματος, στο οποίο αυτή συμπεριλήφθηκε, όπως άλλωστε συνομολογεί και η ίδια η εφημερίδα (βλ. μεταξύ άλλων και την από ...-..... διορθωτική δήλωση σε μεταγενέστερο δημοσίευμα) και, ως εκ τούτου, δεν συμβάλει στην ενημέρωση του αναγνωστικού κοινού και θα μπορούσε ενδεχομένως να δημιουργηθεί στο μέσο αναγνώστη η εσφαλμένη εντύπωση ότι το εικονιζόμενο πρόσωπο συνδέεται με την είδηση των συλλήψεων μελών του κόμματος της Χρυσής Αυγής. Επισημαίνεται δε ότι τόσο η επίμαχη φωτογραφία όσο και το δημοσίευμα, με το οποίο αυτή συνδέθηκε, ήταν διαθέσιμα και στο διαδικτυακό τόπο της εφημερίδας για σημαντικό χρονικό διάστημα (πάνω από χρόνο, ήτοι δεκαέξι μήνες), ενώ η πρόσβαση σε αυτό καθίστατο δυνατή χάρη στα κριτήρια της ημερομηνίας της δημοσίευσης ή/και της επωνυμίας του κόμματος («Χρυσή Αυγή»). Συνεπώς, με βάση όλα τα παραπάνω, συντρέχει περίπτωση παράνομης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων του εικονιζόμενου προσώπου, ανεξαρτήτως αν αυτά είναι απλά ή ευαίσθητα, κατά παράβαση των άρθρων 4 παρ. 1 στοιχ. α' και β', 5 παρ. 1 και 2 στοιχ. ε' ή 7 παρ. 2 στοιχ. α' και ζ' του ν. 2472/1997 (πρβλ. Απόφαση 36/2012 της Αρχής, σκέψη 6).

5. Αναφορικά με την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης του προσφεύγοντος, διαπιστώνεται ότι η εφημερίδα δεν απάντησε καθόλου στον προσφεύγοντα αναφορικά με το αίτημά του να του χορηγηθούν όλα τα δεδομένα που τον αφορούν, δεδομένου μάλιστα ότι δεν αποσαφηνίζει αν υπάρχουν καταχωρημένες στο αρχείο της και άλλες φωτογραφίες του ιδίου (στην από 28-01-2015

απάντησή της προς τον προσφεύγοντα κάνει λόγο για «φωτογραφικές λήψεις», δηλαδή περισσότερες της μίας). Επίσης, η εφημερίδα απάντησε στον προσφεύγοντα με σημαντική χρονική καθυστέρηση (δεκαέξι μηνών) σχετικά με την προέλευση των δεδομένων αυτών (βλ. την από 10-10-2013 εξώδικη διαμαρτυρία του προσφεύγοντος και την από 28-01-2015 απάντηση της εφημερίδας). Συνεπώς, η εφημερίδα δεν ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου κατά τους όρους του άρθρου 12 του ν. 2472/1997, αφού δεν απάντησε καθόλου σχετικά με το αίτημα να του χορηγηθούν όλα τα δεδομένα που το αφορούν, ενώ απάντησε σχετικά με την προέλευσή τους με σημαντική χρονική καθυστέρηση.

6. Αναφορικά με την ικανοποίηση του δικαιώματος αντίρρησης του προσφεύγοντος, διαπιστώνεται ότι η εφημερίδα ικανοποίησε εν μέρει το δικαίωμα αυτό με την έννοια της διόρθωσης (βλ. την από .....-.....-..... διορθωτική δήλωση), ωστόσο απάντησε με σημαντική χρονική καθυστέρηση (δεκαέξι μηνών) στο αίτημα του προσφεύγοντος για διαγραφή της επίμαχης φωτογραφίας από το αρχείο της (βλ. την από 10-10-2013 εξώδικη διαμαρτυρία του προσφεύγοντος και την από 28-01-2015 απάντηση της εφημερίδας). Επισημαίνεται δε ότι τόσο η επίμαχη φωτογραφία όσο και το δημοσίευμα, με το οποίο αυτή συνδέθηκε, ήταν διαθέσιμα και στο διαδικτυακό τόπο της εφημερίδας για σημαντικό χρονικό διάστημα (δεκαέξι μήνες), γεγονός που, όπως προαναφέρθηκε (βλ. ανωτέρω σκέψη 3), θίγει δυσανάλογα τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη τους ιδιαίτερους κινδύνους που συνδέονται με τη φύση του Διαδικτύου (ελεύθερη, καθολική και μη ελεγχόμενη πρόσβαση χωρίς χρονικό περιορισμό σε κάθε είδους πληροφορίες σχετικά με ένα πρόσωπο), μέσω μιας τέτοιας επεξεργασίας το υποκείμενο των δεδομένων συνδέεται για πάντα με μια παρελθούσα συμπεριφορά του, ενώ παράλληλα οι σχετικές πληροφορίες καθίστανται εύκολα προσιτές σε οποιονδήποτε τις αναζητήσει. Συνεπώς, η εφημερίδα δεν ικανοποίησε το δικαίωμα αντίρρησης με την έννοια της διαγραφής εντός δεκαπέντε ημερών κατά τους όρους του άρθρου 13 του ν. 2472/1997.

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα των παραβάσεων των άρθρων 4, 5, 7, 12 και 13 του ν. 2472/1997 που αποδείχθηκαν και της προσβολής που επήλθε από αυτές στο υποκείμενο όπως αυτή εκτέθηκε αναλυτικά ανωτέρω, καθώς και το γεγονός ότι η εφημερίδα συνέλλεξε και αποθήκευσε καταρχάς νομίμως την εν λόγω φωτογραφία του προσφεύγοντος και ότι ικανοποίησε τελικώς (ωστόσο εν μέρει και με σημαντική χρονική καθυστέρηση) τα δικαιώματα πρόσβασης και αντίρρησης του προσφεύγοντος, κρίνει ότι πρέπει να επιβληθεί στην εφημερίδα, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ.1 εδαφ. α' του ν. 2472/1997 κύρωση που

αναφέρεται στο διατακτικό και η οποία τυγχάνει ανάλογη με τη βαρύτητα των παραβάσεων και της προσβολής του προσφεύγοντος εξ' αυτών, καθώς και ότι πρέπει να της απευθυνθεί επιπλέον σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 1 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997 η σύσταση που αναφέρεται στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή

1. Κρίνει ότι η δημοσίευση της φωτογραφίας του προσφεύγοντος από την εφημερίδα αντίκειται στις διατάξεις του ν. 2472/1997 για τους λόγους που αναφέρονται στη σκέψη 4 της παρούσας.
2. Επιβάλλει στην εφημερίδα την κύρωση της προειδοποίησης να ικανοποιήσει πλήρως τα (από 10-10-2013 ασκηθέντα) δικαιώματα πρόσβασης και αντίρρησης του προσφεύγοντος εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήψη της παρούσας και να ενημερώσει σχετικά την Αρχή, ιδίως να αποσαφηνίσει στον προσφεύγοντα αν υπάρχουν καταχωρημένες στο αρχείο της και άλλες φωτογραφίες ή άλλα δεδομένα του ιδίου και, σε καταφατική περίπτωση, να του χορηγήσει όλα τα δεδομένα που τηρεί και αφορούν στο πρόσωπό του και να διαγράψει από το αρχείο της τα δεδομένα αυτά.
3. Απευθύνει στην εφημερίδα τη σύσταση να ικανοποιεί εφεξής το δικαίωμα αντίρρησης των υποκειμένων των δεδομένων αναφορικά ιδίως με τα δημοσιεύματα που είναι αναρτημένα στον διαδικτυακό της τόπο σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 13 του ν. 2472/1997, ώστε, ανάλογα με την περίπτωση, είτε να το ικανοποιεί αφαιρώντας τα στοιχεία του ενδιαφερόμενου προσώπου, είτε να το απορρίπτει με ειδική αιτιολογία, σε κάθε δε περίπτωση να απαντά εγγράφως εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την αίτηση του υποκειμένου των δεδομένων προς την εφημερίδα (πρβλ. Απόφαση 165/2012 της Αρχής που αφορά στην ίδια εφημερίδα).

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου

